

BİLGİSAYAR ÖĞRETMENLERİNİN SEÇMELİ BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGUNLUĞUNA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

VIEWPOINTS OF COMPUTER TEACHERS ABOUT RELEVANCE OF THE INFORMATICS TECHNOLOGIES CURRICULUM

Yard. Doç. Dr. Işıl KABAKÇI

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü
isilk@anadolu.edu.tr

Yard. Doç. Dr. A. Aşkı Kurt

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü
aakurt@anadolu.edu.tr

Yusuf YILDIRIM

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
BÖTE Doktora Programı Öğrencisi
yusufyildirim@anadolu.edu.tr

Özet

Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından değişen gereksinimler ışığında 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren yeni öğretim programları uygulanmaya başlanmıştır. Yenilenen ilköğretim programlarından biri de Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programıdır. Bu öğretim programının hedefleri doğrultusunda teknoloji okuryazarı bireyler yetiştirilmesinde uygulama sürecinde yer alan öğretmenlerin görüşlerinin alınması gerçekçi bir değerlendirme sağlayacaktır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, bilgisayar ve bilgisayar formatör öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının, program öğeleri açısından uygunluğuna ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırma tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma evreni, 2007–2008 eğitim öğretim yılında Eskişehir ilindeki devlet ilköğretim okullarında görev yapan toplam 95 bilgisayar ve bilgisayar formatör öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmada, toplam 52 bilgisayar ve bilgisayar formatör öğretmenine ulaşılarak, %55 oranında geri dönüş sağlanmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla, araştırmacılar tarafından hazırlanan “Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Uygunluğunu Değerlendirme Anketi” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmenlerin, Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının öğrencilerin bilişim teknolojilerine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağladığı, öğretmenlere rehberlik sağladığı görüşünde oldukları belirlenmiştir. Ancak öğretmenlerin, Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programında yer alan ünitelerin güçlük derecesi ile ünite için ayrılan sürenin yetersiz olduğunu görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının program öğeleri açısından uygunluk düzeyi hakkındaki görüşlerinden elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin genel olarak öğretim programının kazanımları ve değerlendirme süreçleri ile ilgili olumlu görüşe sahip oldukları ancak programın içeriği ve programının öğretme-öğrenme süreçleri ile ilgili kararsız görüşe sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, öğretim programı, bilgisayar öğretmenleri

Abstract

New curriculums have been implemented in Turkey since 2005-2006 academic year in the light of changing needs by Ministry of Education. One of the renovated curriculums is Informatics Technologies Curriculum. In the framework of this curriculum taking the views of teachers involved in growing up individuals’ technology literate provides realistic evaluation. In this context, the aim of this study is to determine the views of computer teachers about relevance of the Informatics Technologies Curriculum in terms of curriculum components. By this aim, survey method was carried out. Research population consists of 95 computer teachers enrolled in public primary schools in 2007-2008 academic year in Eskişehir. In this research, 52 computer teachers were attained and return rate was 55%. Data was collected by means of Relevance of the Informatics Technologies Curriculum Questionnaire developed by the researchers. In data analysis, descriptive statistics were used. According to findings, it can be stated that views of teachers about general characteristics of Informatics Technologies Curriculum were positive. Moreover, it was found that teachers taking part in this study thought that Informatics Technologies Curriculum make students develop positive attitudes toward Informatics Technologies, and provide guidance to the teachers. On the other hand, teachers stated that the time allotted for the chapters in the Informatics Technologies Curriculum were not enough when the difficulty of the chapters were taken into account. Furthermore, according to the findings about the views of teachers on relevance of the Informatics Technologies Curriculum in terms of curriculum components, it can be stated that teachers’ views about the acquirements and evaluation processes of curriculum were positive in general, but teachers were indecisive about the content and teaching and learning processes of curriculum.

Keywords: Informatics technologies, curriculum, computer teachers

GİRİŞ

Türkiye'de Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından değişen gereksinimler ışığında 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren yeni öğretim programları uygulanmaya başlanmıştır. Yeni öğretim programları, çağın gerektirdiği şartlara uygun bireyler yetiştirebilmek için oluşturmacı öğrenme kuramını benimsemekte, öğrenci merkezli, öğrenme sürecinde öğrencinin aktif, öğretmenin rehber olduğu bir yapıya dayanmaktadır.

Yenilenen ilköğretim programlarının, önceki ilköğretim programlarından farklılaştığı yönleri ve getirdiği yenilikler şu şekilde sıralanabilir (Gömlüksiz, 2007; Kılıç ve Seven, 2006; Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu, 2005):

- Program yapısının, değişikliklere dinamik bir biçimde uyum sağlayabilecek kadar esnek olması öngörülmüştür.
- Programlar sekiz yıllık kesintisiz ilköğretime uygun hale getirilmiştir.
- Tüm dersler birbiriyle ilişkilendirilmiştir.
- Spor kültürü ve olimpiik eğitim, sağlık kültürü, rehberlik ve psikolojik danışma, kariyer bilinci geliştirme, girişimcilik, afet ve güvenli yaşam, özel eğitim, insan hakları ve vatandaşlık ara disiplinleri programa yerleştirilmiştir.
- Davranış ifadesi yerine bilgi, beceri anlayış ve tutumları içerecek şekilde "kazanımlar" ifadesi kullanılmıştır.
- Bireyin doğrudan gözlemlenebilen davranışlarının yanı sıra tutumlarını, değerlerini ve becerilerini kapsayan kazanımlar yer almıştır. Araştırma, inceleme, sorgulama, plan yapma, eleştirel düşünme, karar verme gibi üst düzey üst düzey zihinsel süreçler vurgulanmaktadır.
- Konuların farklı sınıflarda, daha üst düzey hedefler göz önüne alınarak öğretilmesi esas alınmıştır.
- Programda öğrencilerin kendi girişimleriyle gerçekleştirecekleri ve öğretmenlerin öğrencilere doğrudan bilgi aktarmak yerine sadece yol göstereceği etkinliklere ayrılmıştır.
- Öğretmen merkezli öğretimin yerini öğrenci merkezli öğrenme, çevreden soyutlanmış çalışma ortamının yerini grup çalışmaları, salt bilgi sunumunun yerini bilgi paylaşımı, pasif öğrenmenin yerini etkin/buluşa dayalı/sorgulayıcı gerçek dünya ile ilişkilendirilmiş öğrenme almıştır.
- Dünya ile bütünleşme ve Avrupa Birliği (AB) standartları dikkate alınmıştır.
- Program etkinliklerle zenginleştirilerek daha çok öğrenci merkezli hale getirilmiştir.
- Ölçme ve değerlendirme için alternatif değerlendirme yaklaşımları dikkate alınmıştır.
- Ölçme değerlendirmede sonuçla birlikte süreci de dikkate alan bir anlayış benimsenmiştir.

Bu değişikliklere bağlı olarak konu alanlarına göre dersler oluşturulmuş ve her bir ders için öğretim programı hazırlanmıştır. İlköğretim okullarında dersler üç grupta ele alınmıştır. Birinci grupta Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi dersleri yer almaktadır. İkinci grupta ifade becerileri dersi olan Türkçe, Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri yer almaktadır. Üçüncü grupta ise seçmeli dersler yer almaktadır.

Eğitim sistemimiz içinde ilköğretimin genel hedefleri ile tutarlı, bilim ve teknolojiye paralel olarak, 1998–2006 eğitim öğretim yılları arasında yürütülen Bilgisayar Dersinin öğretim programı, yeniden gözden geçirilmiş Seçmeli Bilişim Teknolojileri adıyla yeni öğretim programı uygulamaya konulmuştur.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Yapısı ve Özellikleri

İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 10.08.2006 tarih ve 17827 sayılı teklif yazısı üzerine ilköğretim Seçmeli Bilgisayar (1–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı kademeli olarak uygulamaya konulmuştur. Öğretim programının 1, 2 ve 3. sınıflarına ait bölümünün 2006–2007; 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarına ait bölümünün ise 2007–2008 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanması kararlaştırılmıştır [Talis Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB), 2006].

Oluşturmacı yaklaşımı esas alan Seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programı iki bölümden oluşmaktadır. Öğretim programının birinci bölümünde; giriş, programın vizyonu, temel yaklaşımı ve yapısı, öğrenme alanları, öğretim programının uygulama süreci, bilişim teknolojileri becerilerinin seviyelere göre performans göstergeleri, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme alt başlıkları yer alırken, öğretim programının ikinci bölümünde ise geliştirilen temalar yer almaktadır (TTKB, 2006).

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programı ilköğretim 1. sınıftan 8. sınıfa kadar, 8 ayrı basamak halinde bilgisayar öğretmenleri ve bilgisayar formatör öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının genel amacı; bilişim teknolojileri kullanım yeterliliklerine sahip, eleştirel düşünen, beklenmeyen durumlarda ortama hâkim olabilen, grup içerisinde çalışabilen, toplumda teknolojinin ve bilimin rolünü ve gerekliliğini bilen, sosyal ve etik açılarından düşünebilen, iletişim becerilerine sahip, teknoloji okuryazarı bireyler yetiştirmektir (TTKB, 2006). Bu durum, yeni program ile öğrencilerin üst düzey gelişim göstermelerinin ve öğrencilerin devamlı değişim içerisinde olan teknolojiye karşı sadece o an gerekli olan becerileri kazanılmasını değil, kendini değişime karşı sürekli uyarlayabilen becerileri kazanmalarının amaçlandığını göstermektedir.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına bakıldığında, bireylerin teknolojinin doğasını anlaması ve her alanda teknolojiyi etkin şekilde kullanabilmesi için gerekli bilgi ve beceriler verilmesini gerektiren teknoloji okuryazarlığının genel bir amaç olarak yer aldığı görülmektedir. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programında; öğrencilerin bilgisayar ve interneti kullanarak bilgiye ulaşabilmeleri, ulaştıkları bilgileri ihtiyaçları doğrultusunda kullanabilmeleri ve bu bilgileri gerekli ortamlarda saklayabilmeleri hedeflenmiştir. Ayrıca öğrencilerin bilgisayar ve interneti bir iletişim aracı olarak kullanabilmeleri, fikir ve düşüncelerini internet üzerinden diğer bireylerle paylaşarak tartışabilmeleri amaçlar arasında yer almıştır. Yeni program, sahip olduğu öğrenci merkezli, bireye dönük, sürece yönelik öğrenci etkinliklerinin ve alternatif ölçme-değerlendirme yöntemlerinin yer alması ile öğretmenin derse daha çok planlı ve hazırlıklı gelmesini gerekli kılmıştır.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri öğretim programında beceri kazanma ön plandadır. Becerilerin kullanılması temel alındığında beceriler, hedefler ve kazanımlarla ilişkilendirilmiştir. Ayrıca yeni programda özsaygı, özgüven, yardımseverlik, yeniliğe açıklık, hoşgörülük gibi kişisel nitelikler de vurgulanmıştır.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programında içerik, öğrenme alanları çerçevesinde temellendirilmiştir. Bu bağlamda içeriğin önceki programa göre daha nesnel, kapsayıcı olması sağlanmıştır. Programda içerik, temel işlemler ve kavramlar, bilişim teknolojilerinin kullanımı, bilişim teknolojilerinde ileri uygulamalar başlıkları ile üç ana öğrenme alanını içerecek şekilde oluşturulmuştur. Bu üç ana öğrenme alanının yanı sıra öğrencilerin bilişim teknolojilerinin kullanımı sırasında uymaları gereken sosyal

değerleri göz önüne alan bilişim teknolojilerinde bilimsel süreç ile bilişim teknolojileri etiği ve sosyal değerler başlıklı iki öğrenme alanına ait kazanımlar bütün programa dağıtılmıştır. İçerikte yer alan tüm konuların ilgili olduğu matematik, sosyal bilgiler gibi diğer konu alanlarıyla bağlantısı yapılmıştır (TTKB, 2006).

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programı, etkinlik merkezli öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmaktadır. Yeni program, düşünme becerilerini ön plana çıkararak, bilgiye ulaşmayı ve öğrenmeyi önemser. Öğretmenler, öğrencilerinin bireysel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak geleneksel ve yeni yöntemleri birlikte kullanır ve öğretme-öğrenme süreçlerini tasarlar. Böylece öğrenciler; değişik ortam ve araçları kullanarak iletişim kurabilmekte, çok değişik yollarla bilgiye erişebilmekte, bilgiyi paylaşabilmekte, bilgiyi analiz, sentez ve organize ederek işleyebilmekte, toplanan bilgilerden sonuç çıkarırken genellemeler yapabilmekte, böylece kendi başına öğrenebilmektedir. Ayrıca öğrenciler, grup çalışmalarına ve yardımlaşmaya açık olmakta, kişilerle etik ve diğer kurallar çerçevesinde etkileşmektedirler (TTKB, 2006).

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programında, öğretim süreci içerisinde ve ölçütten bağımsız olarak değerlendirme yapılır. Bilgisayar Dersi Öğretim Programında ezberle, bilgileri ölçmeye, konu sonu ve dönem sonu ölçmeye dayanan değerlendirme yaklaşımlarının kullanılmasına ağırlık verilirken Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programında, öğrenci gelişim dosyaları, performans değerlendirme gibi alternatif değerlendirme yaklaşımlarının kullanılmasına ağırlık verilir.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının belirtilen özelliklerinin yanı sıra uygulamadaki etkililiğinin belirlenmesi, programdan beklenen etki ve verimin sağlanmasında önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle öğretim programlarının uygunluğu hakkında uygulama göz önünde bulundurulmaksızın gerçekçi bir değerlendirme yapılması mümkün değildir (Gömlüksiz, 2007). Yeni ilköğretim programlarına ilişkin olarak alanda yapılan araştırmalar, programların uygulamadaki güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymaktadır (Gömlüksiz ve Bulut, 2007; Bulut, 2006; Selvi, 2006; Bayram, 2005; Bukova-Güzel ve Alkan, 2005; Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu, 2005; Özdemir, 2005, Özden, 2005; Sabancı ve Şahin, 2005).

Gömlüksiz ve Bulut (2007), Yeni Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programının uygulamadaki etkililiğini değerlendirdikleri çalışmalarında, programda öngörülen kazanımların, kapsamın, eğitim durumunun ve değerlendirmenin uygulamada etkili olduğu bulgusuna ulaşmışlardır. Şahin'in (2007) yeni ilköğretim 1. Kademe Türkçe Programını değerlendirdiği çalışmasında, yeni programda öngörülen amaç ve hedeflerinin çok yüksek düzeyde başarılabildiği, program içeriğinin öngörülen amaç ve hedefleri gerçekleştirmek için yüksek düzeyde uygun bulunduğu, öğrenme ve öğretme süreçlerinin program içeriği ve hedefleri doğrultusunda yapılandırıldığı, yeni programın öğretmenlerin beklentilerini yerine getirebildiği, değerlendirme anlayışının uygun olduğu ve başarılabildiği sonuçlarına ulaşmıştır.

Yapıcı ve Demirdelen (2007), İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programına ilişkin öğretmen görüşlerini inceledikleri çalışmalarında yeni programın zamana yayılan bir uyum süreci, ciddi ve nitelikli bir hizmet içi eğitimi zorunlu kıldığı, öğretmenlerin en büyük sıkıntılarının uygun ölçme değerlendirme yapamama olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır. Selvi (2006), "İlköğretim Programlarının Sınıf Öğretmeni Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirmesi" isimli çalışmasında, programın en olumlu yanının öğrencileri araştırmaya ve düşünmeye yöneltmesi, en zayıf ve olumsuz yanının ise öğrenci etkinliklerini gerçekleştirmeye ve paylaşım için zamanın yetersiz

olmasının yanı sıra değerlendirme araçlarının fazlalığı ve karışıklığı olduğunu belirlemiştir.

Yapılan alanyazın taramalarında, Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının değerlendirilmesine ilişkin henüz bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür. Alanyazında 1998 yılından itibaren yapılmış program değerlendirme çalışmaları incelendiğinde, Bilişim Teknolojileri Öğretim Programından önce uygulanan Bilgisayar Dersi Öğretim Programı ile ilgili yayınlanmış bir çalışmaya da rastlanmamıştır. Bu durum, araştırmamızın Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının değerlendirilmesi üzerinde odaklanmasına neden olmuştur.

Geliştirilen ve yenilenen öğretim programları ne kadar uygun ve işlevsel olurlarsa olsunlar, yetersiz ve bilgisiz öğretmenlerin elinde program, işlevsel olma niteliğini kaybedebilir (Büyükkaragöz, 1997). Bir programın geliştirilmesi, ancak öğretmenin bu doğrultuda uyarımı ve isteği ile mümkündür (Varış, 1997). Bu nedenle, bir eğitim programının etkililiğini belirleyecek olanlar, onun uygulayıcısı konumundaki öğretmenlerdir. Hazırlanan programlar ne kadar iyi hazırlansa hazırlansın, eğer öğretmenler, programlara ilişkin öngörülen niteliklere sahip değillerse, programın uygulamada başarılı olması düşünülemez. Bir başka deyişle, hazırlanan programların uygulamadaki başarısı, öğretmenlerin programlarda öngörülen etkinlikleri en iyi biçimde gerçekleştirmelerine bağlıdır (Yaşar, Gültekin, Türkan, Yıldız ve Girmen, 2005). Ayrıca öğretimin başarısının etkileyicileri konusunda yapılan araştırmalar en önemli etkileyicinin öğretmen nitelikleri olduğu noktasında birleşmektedir (Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu, 2005). Bu noktadan hareketle Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının uygulamadaki uygunluğuna ilişkin bilgisayar öğretmenlerinin görüşlerinin alınması gereksinim olarak ortaya çıkmaktadır.

Amaç

Araştırmanın amacı, bilgisayar ve bilgisayar formatör öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının uygulamadaki uygunluğu program öğeleri açısından belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda, araştırmada yanıtı aranan sorular şunlardır:

1. Bilgisayar ve bilgisayar formatör öğretmenlerinin genel olarak Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına ilişkin görüşleri nedir?
2. Bilgisayar ve bilgisayar formatör öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının, a. program kazanımları açısından uygunluğuna yönelik görüşleri nedir? b. program içeriği açısından uygunluğuna yönelik görüşleri nedir? c. öğretme-öğrenme süreci açısından uygunluğuna yönelik görüşleri nedir? d. değerlendirme süreci açısından uygunluğuna yönelik görüşleri nedir?

YÖNTEM

Araştırma sorularına yanıt bulmak amacıyla, tekil tarama ve ilişkisel tarama modelinden (Karasar, 2000) yararlanılmıştır. Tarama modelleri, olayların nedenleri üzerinde durmak yerine, onların içinde buldukları koşulları, özellikleri ve aralarındaki ilişkiyi bulmaya çalışmaktadır (Kaptan, 1995).

Çalışma Evreni

Araştırmanın çalışma evreni, 2007–2008 eğitim öğretim yılında Eskişehir ilindeki devlet ilköğretim okullarında görev

yapan 31 bilgisayar öğretmeni ve 64 bilgisayar formatör öğretmeninden oluşmaktadır. Bilgisayar formatör öğretmenleri, haftalık olarak belirli bir ders saati, bilgisayar dersine girmekle yükümlü oldukları için araştırmanın çalışma evrenine dahil edilmişlerdir. Araştırma kapsamında bilgisayar öğretmeni ifadesi içerisinde, bilgisayar formatör öğretmenlerine de yer verilmiştir. Araştırma evreninin ulaşılabilir olması nedeniyle örneklem alma yoluna gidilmemiş, çalışma evreni üzerinde çalışılmıştır. Araştırmada, toplam 52 bilgisayar öğretmene ulaşılarak, %55 oranında geri dönüş sağlanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma amacını gerçekleştirmek için öğretim programlarının öğeleri dikkate alınarak araştırmacılar tarafından "Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Uygunluğunu Değerlendirme Anketi" geliştirilmiştir. Geliştirilen anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümü, kişisel bilgilerden, ikinci bölüm ise, kazanım, içerik, öğretme-öğrenme ve değerlendirme olmak üzere dört öge açısından Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim programının uygunluğuna ilişkin ifadelerden oluşmaktadır. Bu ifadeler "Tamamen Katılıyorum", "Katılıyorum", "Kararsızım", "Katılmıyorum", "Kesinlikle Katılmıyorum" olmak üzere 5'li likert maddesi şeklinde düzenlenmiştir.

Anket geliştirilirken, ilk önce alanyazın taraması yapılarak madde havuzu oluşturulmuş ve madde havuzundan anket maddeleri hazırlanmıştır. Hazırlanan anket taslağı kapsam geçerliğinin sağlanması amacıyla altı uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşlerinden gelen dönütler doğrultusunda düzeltmeler yapıldıktan sonra, anketin gerçek uygulama öncesinde ifade hatalarını ve anketin ne kadar sürede doldurulduğunu belirlemek amacıyla çalışma

evreni dışında tutulan sekiz bilgisayar öğretmeni ile pilot uygulama yapılmıştır. Yapılan uygulama sonrasında gerekli düzeltmeler yapılarak ankete son hali verilmiştir.

Verilerin çözümlenmesinde yüzde (%), sayı (S) ve aritmetik ortalamadan yararlanılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bilgisayar öğretmenlerinin, Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının program öğeleri açısından uygunluğuna ilişkin görüşlerini inceleyen araştırma, öğretmenlerin genel olarak Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına ilişkin görüşleri, Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının kazanımları, içeriği, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme süreci açısından uygunluk düzeyine ilişkin görüşleri alt başlıkları altında ele alınmıştır. Araştırmada elde edilen bulguların anlamını güçlendirmek için araştırmaya katılan öğretmenlerin "Katılıyorum" ve "Kesinlikle Katılıyorum" yönündeki görüşleri olumlu, "Katılmıyorum" ve "Kesinlikle Katılmıyorum" yönündeki görüşleri olumsuz görüş olarak ele alınarak bulgular yorumlanmıştır.

Genel Olarak Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına İlişkin Bulgular

Bu araştırmada yanıt aranan ilk alt araştırma sorusu bilgisayar öğretmenlerinin genel olarak Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına ilişkin görüşlerinin ne olduğudur. Çizelge 1'de bilgisayar öğretmenlerinin genel olarak Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına ilişkin görüşlerine ilişkin yüzde (%), sayı (S) ve aritmetik ortalama değerleri bulunmaktadır.

Çizelge 1. Genel Olarak Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına İlişkin Görüşler

Genel Olarak Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşler (N = 52)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		\bar{X}
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
	Programda her ünite için ayrılan süre ilgili ünitenin güçlük derecesi açısından uygundur.	0	0,0	14	26,9	6	11,5	31	59,6	1	
Öğrencilerin bilişim teknolojilerine ilişkin olumlu tutum geliştirmelerini sağlama açısından uygundur.	0	0,0	7	13,5	7	13,5	36	69,2	2	3,8	3,63
Program, öğretmene rehberlik sağlama açısından uygundur.	0	0,0	10	19,2	9	17,3	27	51,9	6	11,5	3,56
Toplam	0	0,0	31	19,9	22	14,1	94	60,2	9	5,7	3,52

Çizelge 1'de görüldüğü gibi öğretmenlerin %65,9'u öğretim programının genel özellikleri ile ilgili olumlu görüş belirtmişlerdir. Geri kalan %34'lük kesimin öğretim programının genel özellikleri hakkında kararsız ya da olumsuz görüş bildirmesi programın eksik yönlerinin bulunduğu ilişkin görüşlerinin olduğu biçiminde yorumlanabilir.

Öğretim programının genel özellikleri ile ilgili öğretmenlerin %38,4'ünün kararsız ya da olumsuz görüş bildirdiği özellik, ünitelerin güçlük derecesi ile ünite için ayrılan sürenin uygunluğudur. Bilgisayar öğretmenlerinin görüşlerine göre ünitelerin güçlük düzeyleri göz önüne alındığında ayrılan sürenin yetersiz olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin %73'üne göre program öğrencilerin bilişim teknolojilerine ilişkin olumlu tutum geliştirmelerini

sağlamakta, aynı zamanda program öğretmenlerin %63,4'üne göre öğretmenlere rehberlik etmektedir.

Öğretim programının geneline ilişkin verilen görüşlerden elde edilen 3,52'lik genel ortalama değeri göz önüne alındığında, öğretmenlerin programın geneline ilişkin olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Program Kazanımlarına İlişkin Bulgular

Araştırmada yanıt aranan ikinci alt araştırma sorusu, bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının, program kazanımları açısından uygunluğuna ilişkin görüşlerinin ne olduğudur. Çizelge 2'de bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının kazanımlarıyla ilgili görüşlerine ilişkin yüzde (%), sayı (S) ve aritmetik ortalama değerleri bulunmaktadır.

Çizelge 2. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Görüşler

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Görüşler (N = 52)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		\bar{X}
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
	Kazanımlar, Bilişim Teknolojileri dersinin genel amaçları açısından uygundur.	0	0,0	8	15,4	10	19,2	32	61,5	2	
Kazanımların açık ve net şekilde ifade edilmesi açısından uygundur.	0	0,0	9	17,3	9	17,3	30	57,7	4	7,7	3,56
Kazanım ifadeleri içeriği kapsama açısından uygundur.	0	0,0	11	21,2	10	19,2	29	55,8	2	3,8	3,42
Kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeyleri açısından uygundur.	2	3,8	11	21,2	11	21,2	26	50,0	2	3,8	3,29
Kazanım ifadeleri öğrencinin günlük yaşantısında işine yarayacak durumlar açısından uygundur.	1	1,9	13	25,0	7	13,5	29	55,8	2	3,8	3,35
Kazanımlar, öğrencinin bilgiyi yapılandırmasını sağlama açısından uygundur.	0	0,0	11	21,2	14	26,9	27	51,9	0	0,0	3,31
Toplam	3	0,9	63	20,2	61	19,5	173	55,4	12	3,8	3,41

Çizelge 2'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin %65,3'ü programda yer alan kazanımların, dersin genel amaçları ile tutarlı olduğunu, %65,4'ü kazanımların açık ve net şekilde ifade edildiğini %59,6'sı da kazanım ifadelerinin içeriği kapsadığını belirtmiştir. Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin %40,6'sının öğretim programının kazanımlarına ilişkin kararsız ya da olumsuz görüş bildirmesinin nedeni, öğretmenlerin programda yer alan kazanımların öğrencinin günlük yaşantısında işine yarayacak durumlarla ilişki kuramaması gibi eksik yönlerinin bulunduğu dair görüşe sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir. Öğretim programının kazanımlarına ilişkin verilen görüşlerden elde edilen 3,41'lik genel ortalama değeri göz önüne alındığında, öğretmenlerin programda yer alan

kazanımlar hakkında olumlu görüşlere sahip oldukları söylenebilir.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Bulgular

Bu araştırmada yanıt aranan üçüncü alt araştırma sorusu; bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının, program içeriği açısından uygunluğuna ilişkin görüşleri nedir? şeklinde belirlenmiştir. Çizelge 3'de bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının içeriğine ilişkin görüşlerinin yüzde (%), sayı (S) ve aritmetik ortalama değerleri bulunmaktadır.

Çizelge 3. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Görüşler

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Görüşler (N = 52)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		\bar{X}
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
	İçerik tüm kazanımlarla tutarlılık açısından uygundur.	0	0,0	9	17,3	14	26,9	29	55,8	0	
İçerik, Bilişim Teknolojileri alanı ile ilgili tüm konuları kapsama açısından uygundur.	1	1,9	13	25,0	13	25,0	24	46,2	1	1,9	3,21
İçerikte yer alan konular öğrencilerin gelişim düzeyleri açısından uygundur.	0	0,0	12	23,1	11	21,2	29	55,8	0	0,0	3,33
İçerikte kullanılan kavramlar öğrencilerin ön öğrenmeleri açısından uygundur.	0	0,0	14	26,9	7	13,5	30	57,7	1	1,9	3,35
İçerik, öğrencinin bilgi, beceri ve değer gelişimine katkıda bulunma açısından uygundur.	1	1,9	10	19,2	7	13,5	34	65,4	0	0,0	3,42
İçeriğin güncelliği ve gerçek hayata uygulanabilirliği açısından uygundur.	0	0,0	8	15,4	13	25,0	27	51,9	4	7,7	3,52
İçerik, öğrencilerin problem çözme ve karar verme yeteneğini geliştirme açısından uygundur.	0	0,0	13	25,0	9	17,3	29	55,8	1	1,9	3,35

İçeriğin diğer ders içerikleri ile ilişkilendirilebilmesi açısından uygundur.	1	1,9	14	26,9	14	26,9	22	42,3	1	1,9	3,15
Toplam	3	0,7	93	22,3	88	21,1	224	53,8	8	1,9	3,33

Çizelge 3'te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin %65,4'ü öğretim programının içeriğinin, öğrencinin bilgi, beceri ve değer gelişimine katkıda bulunduğuna, %59,6'sı içerikte kullanılan kavramların öğrencilerin ön öğrenmelerine uygun, içeriğin güncel ve gerçek hayata uygulanabilir olduğuna ilişkin olumlu görüş belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin %44,1'inin öğretim programının içeriği hakkında kararsız ya da olumsuz görüş bildirmesinin nedeni program içeriğinin diğer ders içerikleriyle ilişkilendirilmesinin zorluğu, Bilişim Teknolojileri alanıyla ilgili tüm konuları kapsamaması gibi eksik yönlerinin bulunduğuna ilişkin görüşe sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim programının içeriğine ilişkin verilen görüşlerden elde edilen 3,33'lük genel ortalama değeri göz önüne

alındığında, öğretmenlerin programın içeriğine ilişkin olumlu görüşe yakın aralıkta kararsız görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Öğretme-Öğrenme Süreçlerine İlişkin Bulgular

Araştırmada yanıt aranan dördüncü alt araştırma sorusu, bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının, öğretme-öğrenme süreçleri açısından uygunluğuna ilişkin görüşleri nedir? Şeklinde ifade edilmiştir. Çizelge 4'te bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının, öğretme-öğrenme süreçleri boyutuna ilişkin görüşlerinin yüzde (%), sayı (S) ve aritmetik ortalama değerleri bulunmaktadır.

Çizelge 4. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Öğretme-Öğrenme Süreçlerine İlişkin Görüşler

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Öğretme-Öğrenme Süreçlerine İlişkin Görüşler (N = 52)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		\bar{X}
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
	Etkinlikler, öğrencilerin gelişim düzeyleri açısından uygundur.	3	5,8	10	19,2	6	11,5	33	63,5	0	
Önerilen öğretim yöntem ve tekniklerinin sınıf ortamında uygulanabilir olması açısından uygundur.	1	1,9	9	17,3	7	13,5	31	59,6	4	7,7	3,54
Etkinlikler günlük yaşamdan örnekler verme açısından uygundur.	2	3,8	8	15,4	4	7,7	34	65,4	4	7,7	3,58
Farklı öğrenme biçimlerine sahip öğrenciler için etkinlikler içermekte uygundur.	7	13,5	17	32,7	11	21,2	17	32,7	0	0,0	2,73
Etkinlikler öğrencilerin üst düzey öğrenme becerilerini (yaratıcı ve eleştirel düşünme) geliştirmelerini sağlama açısından uygundur.	1	1,9	11	21,2	11	21,2	29	55,8	0	0,0	3,31
Etkinlikler öğrenciyi araştırma yapmaya teşvik etme açısından uygundur.	0	0,0	11	21,2	9	17,3	27	51,9	5	9,6	3,50
Öğretme-öğrenme süreçleri öğrencilerin aktif olarak derse katılımını sağlayacak etkinlikler içermesi açısından uygundur.	0	0,0	10	19,2	8	15,4	27	51,9	7	13,5	3,60
Öğretme-öğrenme süreçleri öğrencilerin bireysel etkinliklerde bulunmalarını sağlama açısından uygundur.	0	0,0	8	15,4	8	15,4	32	61,5	4	7,7	3,62
Öğretme-öğrenme süreçleri öğrencilerin grup içinde etkinliklerde bulunmalarını sağlama açısından uygundur.	0	0,0	8	15,4	12	23,1	29	55,8	3	5,8	3,52
Etkinlikler için önerilen süre açısından uygundur.	8	15,4	16	30,8	9	17,3	19	36,5	0	0,0	2,75

Sınıf dışı öğrenme etkinliklerinde (proje ödevleri ve performans ödevleri) öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabilecekleri çalışmalara yer verilmesi açısından uygundur.	0	0,0	15	28,8	6	11,5	28	53,8	3	5,8	3,37
İçeriğe ilişkin farklı çeşitlilikte etkinlikler sunma açısından uygundur.	1	1,9	12	23,1	17	32,7	21	40,4	1	1,9	3,17
Öğretme öğrenme süreçlerinde, farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması açısından uygundur.	0	0,0	11	21,2	11	21,2	29	55,8	1	1,9	3,38
Etkinlikler öğrenci katılımını sağlama açısından uygundur.	0	0,0	6	11,5	4	7,7	37	71,2	5	9,6	3,79
Toplam	23	3,1	152	20,8	123	16,9	393	53,9	37	5,0	3,37

Çizelge 4'te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin %80,8'i etkinliklerin öğrenci katılımını sağlama açısından, %73,1'i etkinliklerin günlük yaşamdan örnekler verme açısından, %69,2'si programda yer alan öğretim-öğrenme süreçlerinin öğrencilerin bireysel etkinliklerde bulunmalarını sağlama açısından, %67,3'ü önerilen öğretim yöntem ve tekniklerinin sınıf ortamında uygulanabilir olması açısından programın uygun olduğuna ilişkin olumlu görüş bildirmişlerdir. Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin %40,8'inin öğretim programının öğretim öğrenme süreçleri ile ilgili olarak kararsız ya da olumsuz görüş bildirmelerinin nedeni sahip olması, etkinlikler için önerilen sürenin yetersiz olması, farklı öğrenme biçimlerine sahip öğrenciler için yeterince etkinlik içermemesi, sınıf dışı öğrenme etkinliklerinde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabilecekleri çalışmalara yer verilmemesi gibi öğretim öğrenme süreçlerinin eksik yönlerinin bulunduğu dair görüşe sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim programının öğretim öğrenme süreçlerine ilişkin verilen görüşlerden elde edilen 3,37'lik genel ortalama değeri göz önüne alındığında, öğretmenlerin programın öğretim öğrenme süreçleri hakkında olumlu görüşe yakın aralıkta kararsız görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Bulgular

Araştırmada yanıt aranan beşinci alt araştırma sorusu, bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının, değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşlerinin ne olduğudur. Çizelge 5'te bilgisayar öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşlerinin yüzde (%), sayı (S) ve aritmetik ortalama değerleri bulunmaktadır.

Çizelge 5. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşler (N = 52)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		\bar{X}
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
	Değerlendirme etkinlikleri, öğrencilerin gelişim düzeyleri açısından uygundur.	0	0,0	10	19,2	16	30,8	25	48,1	1	
Değerlendirme etkinlikleri, kazanımların tümünü kapsama açısından uygundur.	1	1,9	13	25,0	7	13,5	30	57,7	1	1,9	3,33
Değerlendirme etkinlikleri, öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmalarını sağlamada uygundur.	1	1,9	8	15,4	12	23,1	30	57,7	1	1,9	3,42
Değerlendirme etkinlikleri için alternatif değerlendirme tekniklerinin (portfolyo, dereceli puanlama anahtarı gibi) kullanılmasını sağlama açısından uygundur.	0	0,0	9	17,3	15	28,8	26	50,8	2	3,8	3,40
Değerlendirme sürecinde öğretmene rehberlik sağlaması açısından uygundur.	0	0,0	6	11,5	8	15,4	36	69,2	2	3,8	3,65
Toplam	2	0,7	46	17,6	58	22,3	147	56,7	7	2,6	3,42

Çizelge 5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin %73'ü değerlendirme sürecinde öğretmene rehberlik sağlaması açısından %59,6'sı değerlendirme etkinliklerinin kazanımların tümünü kapsama ve öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasını sağlama açısından olumlu görüş bildirmişlerdir. Araştırmaya katılan bilgisayar

öğretmenlerinin %40,6'sının öğretim programının değerlendirme süreçleri ile ilgili olarak kararsız ya da olumsuz görüş bildirmelerinin nedeni, değerlendirme süreçlerinin, öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olmaması ve değerlendirme etkinlikleri için alternatif değerlendirme tekniklerinin kullanılmasını sağlama

açısından programın eksiklerinin olduğunu ilişkin görüşe sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim programının değerlendirme süreçlerine ilişkin verilen görüşlerden elde edilen 3,42'lik genel ortalama değeri göz önüne alındığında, öğretmenlerin programın değerlendirme süreçleri hakkında olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2007–2008 öğretim yılından itibaren uygulamaya başladığı İlköğretim Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına ilişkin, ilköğretim okullarında görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin ve bilgisayar formatör öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda programın değerlendirmesinin yapıldığı bu araştırmaya Eskişehir il merkezi ve ilçelerindeki ilköğretim okullarında görevli ve Seçmeli Bilişim Teknolojileri dersini yürüten 26 bilgisayar öğretmeni ile 26 bilgisayar formatör öğretmeni katılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçları şu şekilde sıralamak mümkündür:

Araştırmada bilgisayar öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen genel ortalama değerleri göz önüne alındığında öğretim programının öğelerinden en iyi ortalama değeri değerlendirme ögesinin aldığı, bunu sırasıyla kazanım, öğretme-öğrenme süreçleri ve içerik ögesinin izlediği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerine göre;

- öğretim programı öğrencilerin bilişim teknolojilerine ilişkin olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktadır.
- öğretim programında kazanımlar açık ve net şekilde ifade edilmektedir.
- öğretim programında içerik güncel ve gerçek hayata uygulanabiliridir.
- öğretim programında öğretme-öğrenme süreçleri öğrencilerin bireysel etkinliklerde bulunmalarını sağlamakta ve öğrencilerin aktif olarak derse katılımını sağlayacak etkinlikler içermektedir.
- öğretim programı değerlendirme sürecinde öğretmene rehberlik sağlamaktadır.

Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerine göre;

- programda her ünite için ayrılan süre ilgili ünitenin güçlük derecesinin uygunluğu
- kazanımların öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğu
- içeriğin diğer ders içerikleri ile ilişkilendirilmesi
- etkinlikler için önerilen süre
- içeriğe ilişkin farklı çeşitlilikte etkinlikler sunma
- değerlendirme etkinliklerinin, öğrencilerin gelişim düzeyleri ve kazanımların tümünü kapsama konusunda öğretim programında sıkıntılar yaşanmaktadır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre en az sorun yaşanan program öğelerinin değerlendirme ve kazanım öğeleri olması Gömleksiz ve Bulut'un (2007) çalışmalarında programda öngörülen kazanımlar ve değerlendirmenin uygulamada etkili olduğu bulgusuyla tutarlıdır. Benzer şekilde Şahin'in (2007) çalışmasında elde ettiği değerlendirme anlayışının uygun olduğu bulgusuyla da tutarlık göstermektedir. Ancak araştırmacının bu bulgusu Yapıcı ve Demirdelen'in (2007) çalışmalarında elde edilen öğretmenlerin uygun ölçme değerlendirme yapma konusunda sıkıntı yaşadıkları, Selvi'nin (2006) programda değerlendirme araçlarının fazla ve karışık olduğu bulgularıyla tutarlılık göstermemektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre programda en çok sıkıntı, etkinlikler için ayrılan süre konusunda yaşanmaktadır. Araştırmacının bu sonucu Selvi'nin (2006) çalışmasında ortaya çıkan ilköğretim programlarının en zayıf ve olumsuz yanının öğrenci etkinliklerini

gerçekleştirme ve paylaşım için zamanın yetersiz olması bulgusuyla tutarlılık göstermektedir.

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının uygunluğuna ilişkin bilgisayar öğretmenleri ile yapılan araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda geliştirilen önerileri şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Ünitelerin güçlük derecesine göre üniteye ayrılan süre yeniden gözden geçirilmelidir. Bu bağlamda ders süresi haftalık 2 saat olarak yeniden düzenlenebilir.
- Seçmeli Bilişim Teknolojileri ders içeriğinin diğer ders içerikleri ile ilişkilendirilmesi için etkinlikler zenginleştirilmelidir.
- Öğrencilerin gelişim düzeylerine ve kazanımların tümüne ilişkin değerlendirme etkinliklerine yer verilmelidir.
- Uygulamada daha az sorun yaşanması için program geliştirme çalışmaları ile ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler arasındaki işbirliği ve iletişim sağlanmalıdır.
- Araştırma, bilgisayar öğretmeni örneğini genişleterek yinelenmelidir.

KAYNAKÇA

Bayram, H. (2005). *1998 Hayat Bilgisi dersi programı ile 2004 hayat bilgisi dersi programının etkililiğine ilişkin öğretmen adayları görüşleri*. Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu, Erciyes Üniversitesi.

Bukova-Güzel, E. ve Alkan, H. (2005). Yeniden yapılandırılan ilköğretim programı pilot uygulamasının değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (2), 385–420.

Bulut, İ. (2006). Yeni ilköğretim birinci kademe programlarının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış doktora tezi*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Büyükkaragöz, S. S.(1997). *Program geliştirme*. Konya: Kuzucular Ofset.

Gömleksiz, M. N. (2007) Yeni ilköğretim programına ilişkin öğretmen görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Euraian Journal of Educational Research*, 27, 69–82.

Gömleksiz, M. N., Bulut, İ. (2007). Yeni hayat bilgisi dersi öğretim programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 173.

Gözütök, F. D., Akgün, Ö. E. ve Karacaoğlu, Ö. C. (2005). İlköğretim programlarının öğretmen yeterlilikleri açısından değerlendirilmesi. *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*.

Karasar, N. (2000). *Araştırmalarda rapor hazırlama* (10.Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kaptan, S. (1995). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tek Işık Web Ofset.

Kılıç A. ve Seven S. (2006) *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık

Özdemir, S. M. (2005). *İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin yeni ilköğretim programlarına (I-V sınıflar) ilişkin görüşleri*. XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

- Özden, Y. (2005). *2004 Yeni hayat bilgisi programının, öğretmen görüşleri esas alınarak değerlendirilmesi: Samsun ili örneği*. Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu, Kayseri: Erciyes Üniversitesi
- Sabancı, A. ve Şahin, A. (2005). *Öğretmenin etkinlik odaklı hayat bilgisi öğretiminde sınıf yönetimi değişkenleri açısından değerlendirilmesi: Bilen öğretmenlerden bulduran öğretmene doğru*. Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu, Erciyes Üniversitesi.
- Selvi, K. (2006). *İlköğretim programlarının sınıf öğretmeni görüşlerine dayalı olarak değerlendirmesi*. XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Muğla Üniversitesi.
- Şahin, İ. (2007). Yeni ilköğretim 1. kademe Türkçe programının değerlendirilmesi. *İlköğretim Online* 6(2), 284–304.
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı-TTKB. (2006). İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı. 19 Eylül 2008, http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/modules.php?name=Downloads&d_op=getit&lid=970
- Variş, F. (1964). *Eğitimde program geliştirme teori ve teknikleri*. Ankara: Alkım Kitapçılık Yayıncılık.
- Yapıcı, M., Demirdelen, C. (2007). İlköğretim 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *İlköğretim Online*, 6(2), 204–212.
- Yaşar, Ş., Gültekin, M., Türkkın, B., Yıldız, N. ve Girmen, P. (2005). *Yeni ilköğretim programlarının uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin hazır bulunuşluk düzeylerinin ve eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi: Eskişehir ili Örneği*. Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu, Erciyes Üniversitesi.